

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСОЦІАЦІЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«Сучасні аспекти комплексної реабілітації.
Виклики та перспективи – 2024»**

10 – 11 жовтня

Матеріали конференції

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСОЦІАЦІЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Науково-практична конференція
**«СУЧАСНІ АСПЕКТИ КОМПЛЕКСНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ.
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ – 2024»**

10-11 жовтня

Матеріали конференції

Одеса • 2024

УДК 613.4 (043.3) + 61:796 (043.2)

Головний редактор: завідувачка кафедрою фізичної реабілітації,
спортивної медицини та фізичного виховання,
д. мед. н., проф. Ольга ЮШКОВСЬКА

Секретаріат: д. мед. н., проф. Олександр ПЛАКІДА
к. мед. н., доц. Олена ФІЛОНЕНКО
Вікторія РАДАЄВА

С91 Сучасні аспекти комплексної реабілітації. Виклики та перспективи – 2024». 10-11 жовтня 2024 року. Матеріали конференції. – Одеса: ПОЛІГРАФ, 2024 – 80 с.

У збірці містяться матеріали науково-практичної конференції, «Сучасні аспекти комплексної реабілітації. Виклики та перспективи-2024». Висвітлюються питання наукових досліджень провідних фахівців у галузі фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і практичної охорони здоров'я. Наведено результати використання нових діагностичних та лікувальних технологій у реабілітації поранених внаслідок військових дій, а також досягнення фундаментальних досліджень.

Всі тези друкуються в авторській редакції.

Підписано до друку: 05.10.2024 р. Формат 60x90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Умовн.-друк. арк. 5,25. Наклад 300 прим.

Видавництво «ПОЛІГРАФ»
Свідоцтво: серія ДК № 6977 від 14.11.2019 р.
вул. Польська, 9/13, Одеса, 65014

© Одеський національний медичний університет, 2024

- 7 ветеранів відновили свою професійну діяльність в цивільному житті
- Більшість героїв повернули собі здатність до самостійного пересування та самообслуговування
- Всі наші пацієнти продовжують курс домашньої реабілітації під контролем та з рекомендаціями наших фахівців.

На даний момент та в майбутньому потреба в реабілітаційній допомозі буде постійно зростати.

Ми щиро дякуємо тим Благодійним фондам та громадським організаціям, які співпрацюють з нашим центром в реалізації програми безкоштовної фізичної реабілітації. Також закликаємо інші приватні реабілітаційні заклади ставати поруч з нами та долучитися до такої необхідної та шляхетної справи – фізичної реабілітації героїв-захисників нашої Батьківщини!

РЕАЛІЗАЦІЯ ПАЦІЄНТОЦЕНТРИЧНОГО КОНЦЕПТУ НАДАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ КЛАСТЕРНОЇ ЛІКАРНІ ЧЕРЕЗ СПІВПРАЦЮ МЕДИЧНИХ ТА НЕМЕДИЧНИХ НАДАВАЧІВ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

Якименко О.О.¹, Себов Д.М.², Рибак В.А.², Коротаєва В.А.¹, Маркіна К.В.¹

¹Одеський національний медичний університет

²Комунальне некомерційне підприємство «Міська клінічна лікарня №10» Одеської міської ради

Актуальність проблеми. Останнім часом в Україні відбувається трансформація системи охорони здоров'я, зокрема інфраструктурна реформа, згідно якої формується спроможна мережа закладів охорони здоров'я, за якою всі лікарні розподілено на надкласерні, класерні та загальні. Класерний заклад охорони здоров'я – багатопрофільний лікарняний заклад, спроможний забезпечити на території госпітального кластера потребу населення в медичній та реабілітаційній допомозі при найбільш поширених захворюваннях і станах за напрямками стаціонарної медичної допомоги відповідно до переліку, визначеного Кабінетом Міністрів України.

Особливу роль в рамках інфраструктурної реформи приділяється розвитку реабілітаційної служби у класерних закладах, яка є обов'язковим базовим компонентом з переліку медичних спеціальностей, що має бути присутньою. Відтак, на базі лікарень обов'язкова присутність як гострої реабілітації, що проводиться безпосередньо під час госпіталізації у всі інші нереабілітаційних відділеннях, так і відділення стаціонарної післягострої та довготривалої

реабілітації, де відбувається пріоритетне надання медичної допомоги за спеціальністю фізична та реабілітаційна медицина. Особливу роль приділяється розвитку так званих високотехнологічних реабілітаційних втручань (інвазивних, девайсних та реконструктивних операцій) саме в кластерних та надкластерних закладах охорони здоров'я.

МЕТА: підвищення якості надання реабілітаційної допомоги пацієнтам в умовах кластерного закладу охорони здоров'я спроможної мережі Одеського госпітального округу, зокрема постраждалим внаслідок військової агресії РФ проти України шляхом забезпечення пацієнтоцентричного концепту надання реабілітаційних послуг через залучення немедичних надавачів реабілітаційних послуг.

Об'єкт та предмет дослідження: об'єктом дослідження є реабілітаційний процес, впроваджений в кластерному закладі охорони здоров'я спроможної мережі госпітального округу. Предметом дослідження є стандарти надання реабілітаційної допомоги, що впроваджені у закладі охорони здоров'я та їх повнота для забезпечення потреби населення.

Результати та їх обговорення: Розвиток реабілітаційної допомоги у кластерному закладі охорони здоров'я вивчено на прикладі формування реабілітаційної служби комунального некомерційного підприємства «Міська клінічна лікарня №10» Одеської міської ради.

За Розпорядженням голови Одеської обласної військової адміністрації від 08.09.2023 №707/А-2023 КНП «МКЛ №10» ОМР отримано статус кластерної лікарні спроможної мережі закладів охорони здоров'я Одеського госпітального округу.

В рамках розвитку реабілітаційної служби у закладі створено наступні структурні підрозділи надання реабілітаційної допомоги:

Палата гострої реабілітації інсультного відділення КНП «МКЛ №10» ОМР. Палату створено з 01.12.2022р. на підставі вимог Постанови КМУ від 3.11.2021р. №1268 «Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я» як структурну одиницю нереабілітаційного відділення безпосередньо у структурному підрозділі, що забезпечує надання гострої реабілітаційної допомоги пацієнтам, хворим на інсульт які потребують реабілітації на спеціально облаштованих ліжках у складі інсультного відділення.

Задля забезпечення функціонування палати гострої реабілітації у роботу підрозділу введено штатні одиниці лікаря з фізичної та реабілітаційної медицини, терапевта мови та мовлення та лікаря психіатра тощо.

Відділення амбулаторної та психологічної реабілітаційної допомоги. Відділення створено з 01.12.2022р. для надання реабілітаційної допомоги в

амбулаторних умовах особам, які потребують реабілітації. Створено кабінет апаратної фізіотерапії, палатний фонд денного стаціонару, у закладі створені кабінети ерготерапії, зала фізичної терапії, кабінети терапії мови та мовлення, кабінети індивідуального та групового психологічного консультування тощо. В рамках проекту Першої Леді «Ти як» на базі відділення створено центр ментального здоров'я та впроваджено роботу мультидисциплінарної психологічної команди, що включає в себе лікарів психіатра, психотерапевта, психофізіолога, інших немедичних спеціалістів в галузі психологічної реабілітації – терапевта мови та мовлення, клінічного психолога, капелана в сфері охорони здоров'я тощо.

Відділення стаціонарної післягострої та довготривалої реабілітаційної допомоги. Структурний підрозділ з 08.05.2024р. у КНП «МКЛ №10» ОМР почав функціонувати як окреме повноцінне відділення, забезпечуючи цілодобове перебування осіб, які потребують реабілітації та яким за умови відсутності протипоказань надається реабілітаційна допомога високого обсягу мультидисциплінарною реабілітаційною командою протягом післягострого та довготривалого реабілітаційного періодів. Створено палатний фонд одномісного та двомісного перебування, кабінет інвазивних реабілітаційних втручань, кабінет асистивних технологій, кабінети влаштування та підбору технічних засобів реабілітації, лабораторію біоінженерних технологій, територію навчання візковим навичкам, інклюзивний душ та санвузли, інші технічні та службові приміщення тощо.

Відділення оснащене високотехнологічним та реабілітаційним обладнанням, повністю відповідаю табелю матеріально-технічного оснащення стаціонарних реабілітаційних відділень, які надають реабілітаційну допомогу дорослим у післягострому реабілітаційному періоді у відповідності до наказу МОЗ України від 31.05.2023 р. №995. Додатково обладнано кабінет інвазивної реабілітаційної допомоги, що надає високотехнологічну реабілітаційну допомогу, а саме проведення реконструктивних втручань (підготовка культі кінцівок до протезування, імплантація нейростимуляторів, високочастотна нейроабляція при хронічному больовому синдромі, імплантація екто- та ендопротезів та ін).

Телереабілітація. Кабінет телемедицини забезпечує надання телереабілітаційного консультування разом з обстеженням, телереабілітаційних зборів мультидисциплінарної реабілітаційної команди, телеметрії, контролю, домашнього телеконсультування та освіти пацієнта, дистанційної супервізії та в інших формах.

Функціонування служби реабілітації КНП «МКЛ №10» ОМР. Задля якісного та доступного функціонування реабілітаційної служби закладу впроваджено наступні заходи:

- Заключено договір програми державних гарантій медичного обслуговування населення на 2024 рік з Національною службою здоров'я України за напрямками «Надання стаціонарної реабілітації дорослим та дітям з 3 років» та «Надання амбулаторної реабілітації дорослим та дітям з 3 років».

- Впроваджено реабілітаційні маршрути надання медичної реабілітації пацієнтам на гострому, післягострому та довготривалому етапах.

- Враховано надання реабілітаційної допомоги за всіма реабілітаційними напрямками (кардіо-, нейро-, ортопедична реабілітація, психологічна реабілітація).

- Створені мультидисциплінарні команди реабілітаційного та психологічного напрямків.

- Надання реабілітаційної допомоги проводиться згідно індивідуального реабілітаційного плану, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. №1462, з врахуванням доменів, затверджених наказом МОЗ України від 22 січня 2024 року № 107 «Про затвердження рекомендованих наборів доменів за НК 030:2022 «Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я» для опису функціонування пацієнта».

Проте, ресурси закладу є недостатніми для забезпечення всього спектру надання реабілітаційних послуг, особливо в сфері надання немедичних реабілітаційних послуг. Для повного та всеохоплюючого реабілітаційного моменту у закладі впроваджено пацієнтоцентричний підхід надання реабілітаційних послуг та заключення договорів на співпрацю з іншими немедичними надавачами реабілітаційних послуг задля забезпечення протягом перебування у закладі пацієнтів з питань протезування та ортезування, соціальної та професійної підтримки тощо. До того ж варто зазначити, що забезпечення взаємодії з іншими надавачами медичних послуг в інтересах своєчасного та ефективного надання допомоги пацієнтам є обов'язковою вимогою при заключенні договору медичного обслуговування населення за програмою державних гарантій з Національною службою здоров'я України.

Відтак, для забезпечення повноти реабілітаційних заходів у закладі заключено договори з іншими немедичними надавачами реабілітаційних послуг, а саме:

- з вишами та навчальними закладами, що ведуть науково-дослідницьку, освітню та педагогічну роботу у галузях реабілітації та психології (забезпечення навчання спеціалістів, можливості проведення виробничої практики, залучення кращих спеціалістів тощо),

- з надавачами послуг протезування,
- з надавачами соціальних послуг,
- з надавачами послуг адаптивного спорту,
- з надавачами послуг проживання та перебування родичів під час госпіталізації пацієнта у закладі,
- з надавачами альтернативних реабілітаційних послуг (іпотерапія, дельфінотерапія та ін.),
- з надавачами високотехнологічного імплантування та біомеханічного моделювання,
- з організаторами 3Д-принтингу імплантів, екто- та ендопротезів,
- з вишами та навчальними закладами, що реалізують проекти перекваліфікації та перепідготовки кадрів (забезпечення професіоналізації та психосоціальної адаптації пацієнтів, що надходять на реабілітаційне лікування),
- з громадськими організаціями, надавачами послуг мас-медіа тощо.

Таким чином, зазначених концепт надання реабілітаційних послуг забезпечує готовність кластерного закладу до максимально повного та ефективного надання послуг з медичної реабілітації всім категоріям пацієнтів, зокрема учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни, учасникам війни, постраждалим учасникам Революції Гідності, ветеранам війни та членам їх сімей, добровольцям сил територіальної оборони, військовослужбовцям Національної гвардії та МВС, працівникам СБУ та ДСНС, членам сім'ї загиблих (померлих) військовослужбовців та ветеранів війни тощо.

Висновки:

1. Інфраструктурна реформа системи охорони здоров'я України надає можливості розвитку реабілітаційних послуг, при цьому забезпечує можливість суцільного підходу реабілітаційного втручання на базі кластерних закладів охорони здоров'я, що має певне регулювання нормативно-правовими актами чинного законодавства.

2. Пацієнтоцентрична модель надання медичних послуг забезпечує можливість повний цикл реабілітаційних заходів для отримання комплексного максимального впливу та ефективності,

3. Залучення немедичних надавачів реабілітаційних послуг в рамках реалізації комплексного пацієнтоцентричного концепту у кластерній лікарні дозволяє забезпечити надання реабілітаційної допомоги із досягненням максимальної ефективності охоплення потреб всіх категорій пацієнтів, зокрема постраждалим внаслідок військової агресії РФ проти України.

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЯК МЕТОД ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВИНИКНЕННЯ СПАСТИЧНОСТІ У ПАЦІЄНТІВ З ГОСТРИМ МОЗКОВИМ ІНСУЛЬТОМ Соломка Я.А., Стриженюк В.В.	53
ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЯК МЕТОД ПОПЕРЕДЖЕННЯ УРАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІШЕНОЇ У ПАЦІЄНТІВ З АГ Стоянова О.С., Кишман В.О.	54
ЕРГОГЕННИЙ ВПЛИВ КОФЕЇНУ НА РЕЗУЛЬТАТИ У СПОРТІ Траверсе Г.М., Мизгіна Т.І.	55
ЕФЕКТИВНІСТЬ КОРЕКЦІЇ СТАТИЧНОГО СТЕРЕОТИПУ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПРОТЯГОМ 2022-2024 РР. Філоненко О.В.	58
ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ПОШКОДЖЕННІ ПЕРЕДНЬОЇ ХРЕСТОПОДІБНОЇ ЗВ'ЯЗКИ КОЛІННОГО СУГЛОБА Челебій Т.О., Михайлик К.О.	60
ЛЮДИНО-ТВАРИННА ВЗАЄМОДІЯ ЗА ДОПОМОГОЮ СЛУЖБОВИХ СОБАК ЯК ІНСТРУМЕНТ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ Чернілевська-Ісайко О.В.	61
РОЛЬ ВООЗ В РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ Шанигін А.В., Ноябрьов Д.В.	63
РЕАБІЛІТАЦІЯ ХВОРИХ ПІСЛЯ ПЕРЕЛОМУ ШИЙКИ СТЕГНА. КЛІНІЧНІ ВИПАДКИ Шахназарян К.Е.	65
ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ВЕТЕРАНІВ ОДЕЩИНИ Юшковська О.Г.	67
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АДАПТИВНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА АДАПТИВНОГО СПОРТУ Юшковська О.Г., Середовська В.Ю.	69
ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ. ДОСВІД ПРИВАТНОГО ЦЕНТРУ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ «НАША ТУРБОТА» Яблонський О.Ю., Манчук В.В.	70
РЕАЛІЗАЦІЯ ПАЦІЄНТОЦЕНТРИЧНОГО КОНЦЕПТУ НАДАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ КЛАСТЕРНОЇ ЛІКАРНІ ЧЕРЕЗ СПІВПРАЦЮ МЕДИЧНИХ ТА НЕМЕДИЧНИХ НАДАВАЧІВ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПОСЛУГ Якименко О.О., Себов Д.М., Рибак В.А., Коротаєва В.А ¹ , Маркіна К.В.	72
СУЧАСНІ СПА ПРОЦЕДУРИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ Афанасьєв С. І.	77